

Wyjeżdżając do Niemiec należy pamiętać, że w Republice Federalnej Niemiec rok szkolny zaczyna się wcześniej niż w Polsce, zwykle w połowie sierpnia. Obowiązek nauki szkolnej obejmuje dzieci, które do 30 czerwca ukończyły 6 rok życia (te urodzone później rozpoczynają naukę w przyszłym roku szkolnym) i dotyczy wszystkich dzieci do 16 roku życia.

Rodzice przyjeżdżający ze swymi dziećmi do Niemiec mają dwie drogi, by zapisać przyszłego ucznia do szkoły:

1. oficjalną – należy udać się do Schulinformationszentrum - Centrum Informacji Szkolnej (Hamburger Str. 35, 22083 Hamburg, +49 40 42863-1930; <http://www.hamburg.de/siz/66878/siz-start.html>), gdzie na podstawie m.in. wieku ucznia, ostatniego świadectwa szkolnego oraz niekiedy testu sprawdzającego poziom wiedzy dziecka, kierowane jest ono do najbliższej szkoły, w której istnieje tzw. klasa integracyjna (klasa przygotowująca dzieci z różnych krajów do nauki w szkołach niemieckich - nacisk kładziony jest głównie na naukę języka niemieckiego, dodatkowo wykłada się również matematykę, język angielski oraz inne wybrane przedmioty). Świadectwo z tej klasy decyduje, do której szkoły dostanie się Wasze dziecko – w zależności od poziomu i tempa nauki ucznia, obowiązek uczęszczania do tej klasy może trwać od roku do dwóch lat. W uzasadnionych przypadkach można próbować kończyć naukę w tej klasie po pierwszym semestrze.
2. opcjonalną – w związku z tym, że nauka w klasach integracyjnych ogranicza się do kilku przedmiotów, a poziom języka niemieckiego, którym posługują się uczniowie znacznie odbiega od powszechnie wymaganego i oczekiwanego, proponujemy ominąć Schul-Informations-Zentrum i udać się bezpośrednio do dyrektora wybranej szkoły zapisując u niego dziecko do właściwej dla jego wieku klasy. Wówczas już sam dyrektor informuje Schul-Informations-Zentrum o przyjęciu do swej szkoły ucznia. Dziecko nie traci roku czy dwóch nauki i w zależności od ustaleń z dyrektorem przysługuje mu okres przystosowawczy, w czasie którego będzie uczyć się języka niemieckiego. Zwykle nie przysługują takiemu uczniowi dodatkowe darmowe lekcje języka, ale często istnieje możliwość odpłatnych korepetycji. Przywileje z racji słabej znajomości języka są zróżnicowane i zależą od dyrektora szkoły. Zwykle uczeń nie jest oceniany w pierwszym semestrze nauki, potem bywa, że otrzymuje oceny tylko z wybranych przedmiotów (najczęściej jest to matematyka, sport, plastyka itp.), często sam uczeń może zdecydować czy woli zdawać materiał ustnie czy piśmiennie. Może się zdarzyć, że dyrektor szkoły zapisze dziecko do klasy niższej od tej, do której chodziłoby w szkole w Polsce, jednak często polscy uczniowie przyzwyczajeni do szybkiego tempa nauki zaliczają materiał i przechodzą do kolejnych klas w trakcie roku szkolnego.

W pierwszej i drugiej klasie dzieci nie otrzymują jeszcze ocen, a jedynie świadectwo z opisem stanu wiedzy oraz krótką informacją oceniającą rozwój dziecka. Te oceny oraz punkty pojawiają się już w po pierwszym semestrze w 3 klasie. Po 4 klasie szkoły podstawowej (Grundschule) rodzice zastanawiają się, do jakiej szkoły posłać swoje dziecko na dalszą naukę (od 2010 roku decyzję tę będą podejmować po 6 klasie) - bardzo często decydujące są pisemne sugestie nauczyciela! (W Niemczech szczególnie zwraca się uwagę na ustne wypowiedzi na forum klasy).

Rodzaje szkół po szkole podstawowej (Grundschule):

- a) Hauptschule (tylko do 10 klasy) – po tej szkole ambitny uczeń może przejść do Realschule, by kontynuować naukę do matury
- b) Realschule (do 13 klasy, która kończy się maturą)
- c) Gymnasium (do 12 klasy, która kończy się maturą)
- d) Aufbaugymnasium (licea odbudowujące), berufliche Gymnasien (licea zawodowe) (do 13 klasy, która kończy się maturą)
- e) Gesamtschule (do 13 klasy, która kończy się maturą)
- f) Sonderschule (szkoły specjalne) – po tej szkole uczeń może starać się o przyjęcie do Hauptschule

Uznano, że rozbudowany system wielorakich szkół prowadzących do matury nie sprawdził się w Hamburgu i dlatego w roku szkolnym 2009/2010 wszystkie szkoły (poza zwykłymi gimnazjami – odpowiednich polskich liceów), które prowadziły ucznia do matury, przekształcone zostaną w nowe Stadtteilschule (szkoły dzielnicowe), w których będzie można zakończyć naukę po 9 lub 10 klasie tzw. małą maturą (mittlerer Abschluss); po 12 klasie – pełnowartościowym zawodowym maturalnym egzaminem dojrzałości (vollwertige Fachhochschulreife), po 13 klasie – maturą (Abitur).

Jedynie klasyczne gimnazja (odpowiednik polskich liceów) będzie można zakończyć maturą po 12 klasie.

Niezbędne dokumenty:

- akt urodzenia (przetłumaczony u tłumacza przysięgłego i potwierdzony notarialnie)
- kopia paszportu ucznia
- ostatnie świadectwo szkolne ucznia (przetłumaczone u tłumacza przysięgłego i potwierdzone notarialnie)
- zameldowanie w Niemczech